

Mato Artuković, Ljubomir Antić

SUDSKI PROGONI DR. MARKA VESELICE

DOKUMENTI

Zagreb, 2013.

SADRŽAJ

Prof. dr. Zdravko Tomac: <i>Marko Veselica - Sokrat hrvatskog naroda</i>	19
Ljubomir Antić: <i>Hrvatsko proljeće kao masovni nacionalni i demokratski pokret</i>	24
Mato Artuković: <i>Sudski procesi protiv dr. Marka Veselice: Dokumenti</i>	45
1. 6. siječnja 1972. Josip Lojna, načelnik „Sektora za suzbijanje kriminaliteta Sekretarijata javne sigurnosti Gradske uprave Zagreb“, podnosi istražnom sudcu Okružnog suda i Okružnom javnom tužitelju u Zagrebu kaznenu prijavu protiv 11 osumnjičenih osoba: dr. Marko Veselica, dr. Šime Đodan, Ante Bruno Bušić, Vlado Gotovac, dr. Hrvoje Šošić, mr. Jozo Ivičević-Bakulić, Zvonimir Komarica, Ante Glibota, Ante Bačić, Vlatko Pavletić i dr. Franjo Tuđman.	59
2. 10. siječnja 1972. Mandatno-imunitetska komisija Savezne skupštine, Društveno političkog vijeća daje odobrenje za pritvor i pokretanje kaznenog postupka protiv člana Društveno-političkog vijeća Savezne skupštine dra Marka Veselice.	88
3. 11. siječnja 1972. Zamjenik „Okružnog javnog tužioca“ Željko Jovanović podnosi Okružnom sudu zahtjev za provođenje istrage protiv dr. Marka Veselice, dr. Franje Tuđmana, dr. Šime Đodana, Brune Bušića, Vlade Gotovca, dr. Hrvoja Šošića, mr. Jozo Ivičevića-Bakulića, Zvonimira Komarice, Ante Bačića i Vlatka Pavletića “zbog osnovane sumnje da su željeli silom i drugim protuustavnim kontrarevolucionarnim putem oboriti postojeći društveni sistem demokratskog samoupravnog socijalizma, te nasiljem izdvojiti Hrvatsku iz federacije SFRJ”.	89
4. 11. siječnja 1972. Istražni sudac mr. Zlatko Marković određuje pritvor protiv osumnjičenih dr. Marka Veselice, dr. Franje Tuđmana i dr. Šime Đodana jer smatra da bi osumnjičeni mogli pobjeći u inozemstvo ili utjecati na svjedoke. Konstatira da je i Mandatno-imunitetna komisija Društveno-političkog vijeća Savezne skupštine dala odobrenje za pritvor i pokretanje kaznenog postupka protiv dr. Marka Veselice.....	93
5. 11. siječnja 1972. Obavijest da je ovlaštena osoba izvršila pretres prostorija Matice hrvatske.	96
6. 11. siječnja 1972. Zapisnik o pretrazi prostorija Matice hrvatske.	97
7. 11. siječnja 1972. Obavijest da je ovlaštena osoba ušla u prostorije Nakladnog zavoda Matice hrvatske radi njihovog pretresa.	98

8. 11. siječnja 1972. Zapisnik o pretrazi prostorija Matice hrvatske. Pretraga je izvršena bez naloga.....99
9. 11. siječnja 1972. Istražni sudac mr. Zlatko Marković nalaže upravi zatvora u Petrinjskoj 12 da primi 10 zatvorenika čija imena navodi.107
10. 11. siječnja 1972. Upravitelj zatvora Milan Vukobratović obaviještava Okružni sud u Zagrebu da je u zatvor primio dra Marka Veselice.....108
11. 11. siječnja 1972. Pretres stana dra Marka Veselice.....109
12. 11. siječnja 1972. Zapisnik o pretresu stana dra Marka Veselice.110
13. 11. siječnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenoga dra Marka Veselice, koji daje osobne podatke, ističe da će ga braniti odvjetnici Ivo Maraković i Slavko Šimatović, te traži da se o uhićenju obavijesti njegovu supruga Božena.111
14. 12. siječnja 1972. Odvjetnik Ivo Maraković saopćava da ne može preuzeti obranu dra Marka Veselice.113
15. 12. siječnja 1972. Punomoć dra Marka Veselice da ga pravno zastupa odvjetnik Ante Dulibić.114
16. 12. siječnja 1972. Zapisnik o ispitivanju okrivljenog dra Marka Veselice. Kategorički odbio da se borio protiv samoupravnog socijalizma i za nasilno izdvajanje Hrvatske iz Jugoslavije.....115
17. 12. siječnja 1972. istražni sudac u Zagrebu mr. Zlatko Marković donosi odluku o provođenju istrage protiv dr. Marka Veselice, dr. Franje Tuđmana, dr. Šime Đodana, Vlade Gotovca, dr. Hrvoja Šošića, mr. Joze Ivičevića-Bakulića, Zvonimira Komarice, Ante Glibote, Ante Bačića i Vlatka Pavletića. U rješenju se navodi da su izvršili “kontrarevolucionarni napad” na sustav kojega da su željeli oboriti “nasilnim i drugim protuustavnim putem”. Polazeći od svoga “kontrarevolucionarnog nacionalističko separatističkog programa” nastojali su kod radnog naroda stvoriti uvjerenje da se Hrvatska mora izdvojiti iz SFRJ. U tu svrhu stvorili su “ilegalnu kontrarevolucionarnu političku organizaciju” u okviru Matice hrvatske, a koristili su i studentsku organizaciju, povezali se s ustaškim organizacijama u inozemstvu118
18. 12. siječnja 1972. branitelji osumnjičenih dali prijedlog da se rješenja suda dostavljaju njima na ruke, a njihovim klijentima ad informandum.124
19. 12. siječnja 1972. Žalba dra Marka Veselice protiv rješenja od 11. siječnja, kojim se protiv njega određuje pritvor.....125
20. 14. siječnja 1972. istražni sudac mr. Zlatko Marković obavještava Saveznu skupštinu -Društveno političko vijeće (Mandatno-imunitetsku komisiju) da je protiv dr. Marka Veselice pokrenuta istraga.....126
21. 14. siječnja 1972. Vijeće Okružnog suda u Zagrebu odbija žalbe osumnjičenih.....127

22. 14. siječnja 1972. Okružni sudac obavještava osumnjičene da im je žalba odbijena.129
23. 14. siječnja 1972. Istražni sudac obavještava Fakultet ekonomskih nauka da se protiv dr. Marka Veselice pokreće istraga.130
24. 14. siječnja 1972. Istražni sudac obavještava Vijeće Okružnog suda da mu šalje žalbe osumnjičenih.131
25. 18. siječnja 1972. Istražni sudac mr. Zlatko Marković naređuje pretragu radnih prostorija dra Marka Veselice, dra Hrvoja Šošića i Ivana Dominkovića.132
26. 18. siječnja 1972. U krivičnom predmetu protiv okrivljenog dra Marka Veselice i drugih istražni sudac naređuje pretragu radnih prostorija dra Šime Đodana i mr. Joze Ivičevića Bakulića.133
27. 18. siječnja 1972. Istražni sudac mr. Zlatko Marković naređuje pretragu stana dra Franje Tuđmana.134
28. 19. siječnja 1972. Zapisnik o pretresu radnih prostorija dra Marka Veselice na Fakultetu ekonomskih nauka.136
29. 19. siječnja 1972. Popis predmeta koji su oduzeti u radnom kabinetu dra Marka Veselice137
30. 19. siječnja 1972. Dr. Marko Veselica daje punomoć odvjetniku Ladislavu Gruičiću da ga zastupa u procesu.....139
31. 20. siječnja 1972. Žalba dra Marka Veselice na rješenje od 12. siječnja zbog toga što se provodi istraga koja uključuje razdoblje 1969.-1971. Smatra to neutemeljenim, jer da je krivično djelo postojalo, vlasti bi sigurno ranije reagirale. Odbija da je imao bilo kakve veze s emigracijom u inozemstvu, gdje je bio jednom (u Engleskoj) kao student, i na zajedničkoj putovnici svih radnika Ekonomskog fakulteta u Budimpešti.140
32. 21. siječnja 1972. Vijeće Okružnog suda odbija žalbe okrivljenih kojima su oni tražili da se odbije zahtjev javnog tužitelja za pokretanje istrage.....142
33. 24. siječnja 1972. Fakultet ekonomskih nauka Katedra za političku ekonomiju, dekan dr. Fedor Rocco donosi odluku da se dr. Marko Veselica otpusti s posla145
34. 24. siječnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. Dr. Veselica opisuje svoj curriculum vitae. Bio je sin palog borca, završio ekonomsku školu u Splitu, studirao ekonomiju u Zagrebu. Na fakultetu, kao i ranije u srednjoj školi, politički se angažirao, odlazio na radne akcije, postao član SK 1955. U proljeće 1958. kao jedan od najboljih studenata bio u razmjeni studenata u Manchesteru. Studij završio 1959. Nakon odslužene armije vraća se na fakultet za asistenta, a ubrzo magistrira (1963.) i doktorira (1967.)146
35. 26. siječnja 1972. Okružni sud u Zagrebu traži od Sekretarijata javne sigurnosti Zagreb da u nazočnosti osoba koje su prilikom pretrage vlastoručno zapečatile svoje

- materijale, otvori te materijale da ih sortira a materijalne dokaze za istragu dostavi Javnom tužilaštvu.....150
36. 26. siječnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. Nastavlja navoditi svoju političku aktivnost na fakultetu i na drugim područjima. Govori o svojoj ulozi 1968., kada se, zajedno s drom Šimom Đodanom, založio protiv izbijanja demonstracija na Zagrebačkom sveučilištu zamjerivši se grupi oko časopisa "Praxis", sklonoj unitarizmu, koja je branila opravdanost takvih demonstracija. Sudjelovao je na pisanju letka protiv demonstracija i bio član Štaba za borbu protiv demonstracija u kojem je bio s drom Đodanom u ime Sveučilišnog i Gradskog komiteta.151
37. 31. siječnja 1972. Zapisnik o ispitivanju okrivljenog dra Marka Veselice 31. siječnja 1972. Govori o polemici s grupom "Praxis", koja nije dovoljno isticala vodeću ulogu SKH, a Gajo Petrović ga je optuživao kao "ultradesničara". O stavu da je nacionalno pitanje sasatavni dio političke revolucije. Ističe kako se učlanio u Maticu hrvatsku i kako je izabran u njezina vodeća tijela.158
38. 31. siječnja 1971. Društveno političko vijeće Savezne skupštine obavještava da je jednoglasno potvrdilo odluku Mandatno-imunitetske komisije da se da odobrenje za pritvor i sudski progon dr. Marka Veselice.....163
39. Popis osumnjičenih osoba i sudaca koji vode pojedine procese.164
40. 2. veljače 1972. Istražni sudac mr. Zlatko Marković traži od Sekretarijata javne sigurnosti Zagreb, načelnika Josipa Lojne, konkretne dokaze na temelju kojih će provoditi istragu. Ono što su do sada priložili je „minimalno i parcijalno“.167
41. 3. veljače 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. Izjavljuje da je od stranih časopisa dobivao samo ruski "Posev", no niti njega nije otvarao jer nije znao ruski. Odbija tvrdnje suoptuženika Ivana Dominikovića da je iz inozemstva dobivao literaturu. Govor od 27. ožujka 1971. na zboru studenata nije autorizirao, pa on vrvi slobodnim interpretacijama. Javni tužitelj predlaže privremeni prekid preslušavanja okrivljenih (do 14. veljače 1972.) dok Okružno javno tužilaštvo svoj zahtjev za provođenje istrage protiv okrivljenih ne konkretizira detaljnim opisom krivične djelatnosti koja im se stavlja na teret168
42. 8. veljače 1972. Istražni sudac mr. Zlatko Marković daje rekapitulaciju do sada učinjenog u procesu protiv osumnjičenih, koji su ispitani u nazočnosti branitelja. Predmet je razdijeljen na četiri sudca, a osumnjičeni ne žele odgovarati dok ne vide dokaze protiv sebe, koji su već morali biti odavno na sudu. Sud je poduzimao korake da od javnog tužilaštva u više navrata pribavi konkretnije materijale za optužbu. Posebno se osumnjičenima upisuje u grijeh sudjelovanje kod osnivanja ogranaka Matice hrvatske. Za dra Đodana i dra Veselicu ističe se da je utvrđeno da je njihova djelatnost već 1968. imala obilježja krivičnih djela, odnosno još od 1965. kao i dra Franje Tuđmana.172
43. 8. veljače 1972. Posebno izvješće kao dopuna optužnici protiv dra Marka Veselice. U njemu se nabrajaju radovi, pisma, brzogavi raznih osoba kao i potpore dru Marku

- Veselici, što se sve predlaže da se uzme kao dokazni materijal. Neka pisma se šire citiraju; napose izdvajamo pismo Drage Prlja iz Imotskog kojim upozorava Veselicu da ga Ante Vrcan optužuje da je u Makarskoj rekao da je Srbija opljačkala Hrvatsku, te da su se Hrvati lakše riješili Rankovića nego što će se riješiti Bakarića. Citira se pismo željezničara iz Splita koji prosvjeduju što su na ključnim mjestima Srbi.....178
44. 9. veljače 1972. Vijeće Okružnog suda donosi odluku o produženju pritvora osumnjičenima. Vijeće smatra to opravdanim jer su osumnjičeni najvažniji ljudi “organiziranoga nacionalističko- separatističkog pokreta”, jer se iz ‘objektivnih razloga’ nisu mogli do sada prikupiti dokazi, i jer će se morati saslušati veliki broj svjedoka. Vijeće smatra da je produženje pritvora opravdano jer bi na slobodi okrivljeni utjecali na svjedoke i međusobno se dogovarali i tako usmjerili istragu.....186
45. 10. veljače 1972. Istražni sudac obavještava osumnjičene da im je pritvor produžen za dva mjeseca.....188
46. 12. veljače 1972. Žalba dra Marka Veselice Vijeću Vrhovnog suda protiv produženja pritvora. Smatra da je istraga neosnovana, jer njegova dosadašnja ispitivanja tiču se sporednih stvari (biografija, 1968., Praxis, proizvoljna interpretacija njegovih stavova na liniji SK), a njega se optužuje najtežom kvalifikacijom kao “kontrarevolucionara”. On tvrdi da ne postoje dokazi protiv njega nego samo oni koji se tiču njegovih teoretskih razmatranja i radikalnih suprotstavljanja onim snagama, koje su bile za centralističko-unitarističku koncepciju.....189
47. 14. veljače 1972. Istražni sudac mr. Zlatko Marković podnosi izvješće o tijeku procesa, ističući da je uvjeravao optužene i njihove branitelje da okrivljeni nisu u političkom pritvoru. Govori o organizaciji sudskog postupka, angažiranju više sudaca. O pojedinim optuženim, pa i to da su dr. Marko Veselica i dr. Šime Đodan spriječili demonstracije studenata 1968. u Zagrebu, ali da je tada „Praxis“ pisao protiv njih i kvalificirao ih „etiketom“ s kojom se sudac slaže. Govori o karakteru dokaznog materijala i tijeku istrage. Istraga ne raspolaže uvjerljivim dokazima, pa optuženi traže kompletiranje optužnice da se mogu braniti. Optuženima se inkriminira rad u Matici hrvatskoj, članci i govori. Sudac ističe taktiku obrane da odvjetnici traže točno i događaj za koji se optužuju branjenici.....192
48. 15. veljače 1972. Zahtjev za proširenje provođenja istrage protiv dra Marka Veselice i dra Šime Đodana. Okrivljuje ih se da su “silom i drugim protuustavnim putem” htjeli oboriti postojeći režim. Inkriminira im se period 1968.-1971. Dru Marku Veselici se inkriminira govor 12. ožujka 1971. na četvrtoj proširenoj sjednici Gradske konferencije SKH Zagreb, u kojem je istaknuo da se hrvatska privreda pretvorila u nekim aspektima “u privjesak nekih drugih strategija pod firmom jugoslavenskog globalnog interesa”. Uz to je isticao da se trebaju održati izbori na razini komuna i Sabora jer je potrebno izvršiti radikalnu kadrovsku transfuziju postojećega predstavničkog sistema”. Drugi inkriminirani govori i članci.....200

49. 15. veljače 1972. Dr. Marko Veselica povlači svoje navode u žalbi jer nije znao da je stiglo odobrenje od Mandatno-imunitetne komisije za pokretanje procesa protiv njega.211
50. 18. veljače 1972. Vrhovni sud pod predsjedanjem dra Žarka Vimpulšeka kao Predsjednika Vijeća odbija žalbe osumnjičenih.212
51. 22. veljače 1972. Na zahtjev Okružnog suda izvršeni su liječnički pregledi osumnjičenih.215
52. 29. veljače 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Veselice koji se izjašnjava o pojedinim predmetima koji su mu inkriminirani u dopisu Okružnog javnog tužitelja. Radi se bilo o njegovim člancima, ili pak pismima i razglednicama nepoznatih autora. Između ostalog tu je i letak "Srpskog komiteta za zaštitu Srba u Hrvatskoj" napisan 15. rujna 1971. Dalje objašnjava svoje osnovne gospodarsko socijalne, idejne i znanstvene poglede na razvitak Jugoslavije i Hrvatske. On ističe sukob između samoupravnih i birokratsko centralističkih snaga koji je evidentan između 1960. i 1970. Naglašava opasnost koja je vidljiva kako se direktni etatizam transformirao u bankarski i reekspornni etatizam uglavnom u centru federacije. I upravo je, po njegovom uvjerenju, centralistički sistem investiranja i ekonomske regulacije doveo do dezintegracije jugoslavenske privrede i zatvaranja republika u svoje okvire.217
53. 1. ožujka 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice 1. ožujka 1972. Dr. Veselica nastavlja razlagati svoje znanstvene teze.227
54. 3. ožujka 1972. Posebno izvješće Gradske uprave Zagreb Sekretarijata javne sigurnosti Sektora za suzbijanje kriminaliteta Okružnom javnom tužiteljstvu kao dopuna krivične prijave protiv dra Marka Veselice. Donose se materijali oduzeti kod pretresa Matice hrvatske i analiziraju: kalendari, Zapisnici sa sjednica Komisije za ustavne amandmane, Zapisnici sa sjednica Upravnog odbora Matice hrvatske. Ističe se da je Hrvata manje u upravnim tijelima, da se Hrvatska ekonomski eksploatira. U raspravi o amandmanima kao stav Matice hrvatske iskristalizirao se stav da Hrvatska bude članica OUN, da ima pravo na postavljanje konzulata zbog ogromne dijaspore, da se svake četvrte godine u Zagrebu organizira kongres svih Hrvata, da hrvatski građani služe vojsku u Hrvatskoj, da se u vojsci služe hrvatskim jezikom. Ovdje se opisuje i sjednica Izvršnog odbora od 6. i 7. prosinca 1971. i citiraju stavovi Odbora o suvremenom trenutku235
55. 6. ožujka 1972. Zapisnik o ispitivanju dra Marka Veselice, koji odgovara na pitanja Okružnog javnog tužitelja o svojim govorima od 12. ožujka 1971. na proširenoj sjednici Gradske konferencije SKH, koji ga optužuje za tezu da postojeće predstavničke strukture u Hrvatskoj nisu sposobne ostvariti moderne proizvodnogospodarske i političko-nacionalne procese u interesu hrvatskog naroda. Odgovara da se ne radi ni o kakvoj općoj nasilnoj smjeni. Ujedno objašnjava svoj govor u Studentskom centru 27. ožujka 1971. gdje mu se inkriminira da je rekao da velikosrpski elementi u Hrvatskoj i Jugoslaviji ugnjetavaju Hrvate. Moli da se saslušanje prekine, da taj svoj govor analizira.254

56. 13. ožujka 1972. Zamjenik Okružnog javnog tužitelja Željko Jovanović podnosi zahtjev za proširenje provođenja istrage protiv dra Marka Veselice. Navodi kao dokaze članak objavljen u časopisu "Zoranić" ("Izgradnja hrvatske političke i gospodarske strukture"); predavanje u Zadru 12. svibnja 1971. u okviru priredbe "Hrvatska jučer i danas" gdje je isticao važnost nacionalnog pitanja i osobito suradnju hrvatske i srpske birokracije protiv hrvatskih interesa; predavanje koje je održao u travnju 1971. na Tribini Saveza studenata Filozofskog fakulteta; predavanje 29. listopada 1971. na skupu studenata Filozofskog fakulteta kad je govorio o promjeni Ustava.261
57. 13. ožujka 1972. Okružno javno tužilaštvo obavještava istražnog suca Manu Trbojevića da dostavlja originalnu dokumentaciju oduzetu prilikom pretresa stana osumnjičenog dra Marka Veselice.282
58. 15. ožujka 1972. Zapisnik o ispitivanju okrivljenog dra Marka Veselice. Objašnjava svoje stavove iz govora 27. ožujka 1971. u Studentskom centru i ističe da su cilj njegove kritike konzervativno, centralističko, unitarističko-etatiističke snage u gospodarstvu i politici, a ne globalna strategija sa SK i Titom na čelu... Ističe posebno da se u Beogradu stvaraju jake savezne banke kao transformirani centri direktnog etatizma i centralizma... Kad je govorio o stvaranju hrvatske gospodarske strukture, nije mislio na stvaranje ekskluzivne hrvatske privrede, nego o normalnoj ekonomskoj politici koju mora voditi svaka republika. On nigdje nije pozivao na nasilno rušenje Jugoslavije i izdvajanje Hrvatske iz nje, nego je kritika usmjerena prema bunkerima etatizma, centralizma i unitarizma. Ističe da jugoslavenski okvir nije dovodio u pitanje... Kadrovska transfuzija znači uvlačenje intelektualno i organizaciono superiornijih kadrova na rukovodeće pozicije u legalnim izborima.....283
59. 20. ožujka 1972. Zamjenik Okružnog javnog tužitelja dostavlja dio dokumentacije pronađen kod pretresa radnog kabineta dra Marka Veselice.....296
60. 20. ožujka 1972. U krivičnom predmetu dra Marka Veselice i drugih zamjenik Okružnog javnog tužitelja dostavlja dio dokumentacije pronađene kod pretresa stana dra Šime Đodana.297
61. 22. ožujka 1972. Okružni sud odgovara Okružnom javnom tužilaštvu na dopise za identifikaciju materijala nađenih kod osumnjičenih dra Šime Đodana i dra Marka Veselice. Ujedno potvrđuje prijem zahtjeva za proširenje istrage protiv dra M. Veselice.....299
62. 22. ožujka 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. Od dra Marka Veselice se traži da odgovori što je pod pojedinim terminima mislio pošiljatelj pojedinog pisma koja je dobio (npr. Ivan Ćurković iz Sinja). Inače u ovom ispitivanju identificira materijale koji su mu oduzeti na fakultetu: pitanja koja su mu slušatelji postavljali prilikom mnogih njegovih nastupa, razne bilješke.....299
63. 22. ožujka 1972. Okružni javni tužitelj obavještava istražnog sudca Okružnog suda da dostavlja poseban izvještaj sekretara za suzbijanje kriminaliteta SJS grada Zagreba. ...309

64. 27. ožujka 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. Dr. Veselica objašnjava što je mislio reći u intervjuu za "Varaždinske vijesti", koji je objavljen pod naslovom "Hrvatski globalni interes i njegova strategija".310
65. 29. ožujka 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice u kojem dr. Veselica objašnjava intervju u "Varaždinskim vijestima", koji je imao za cilj podvrći kritici glavne prepreke i strukture koje se suprotstavljaju socijalno-gospodarskoj i političkoj transformaciji društva. Ističe da nije nigdje tvrdio da politička tijela u Hrvatskoj nisu sposobna i da se ne će boriti za napredak Hrvatske. Nije osporavao ravnopravnost Srba u Hrvatskoj niti ih je napadao...Analizira i ostale inkriminirane članke te traži prekid ročišta što je sudac odobrio.315
66. 3. travnja 1972. Zamjenik Okružnog javnog tužitelja Željko Jovanović traži proširenje provođenja istrage protiv dra Marka Veselice. Inkriminira mu predavanje na Pravnom fakultetu u Splitu 14. travnja 1971... Drugi inkriminirani govor je na sjednici Sveučilišnog komiteta SK 1. i 2. travnja 1971...te govor u Valpovu 30. svibnja 1971. na osnivačkoj skupštini Matice hrvatske.....324
67. 4. travnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. Dr. Veselica objašnjava inkriminirani članak u "Hrvatskom gospodarskom glasniku" od 24. svibnja 1971... . Smatra čudnim da mu se ovaj članak inkriminira a nitko iz znanstvene javnosti nije mu uputio za nj stručne kritike.344
68. 5. travnja 1972. Istražni sudac ukratko rekapitulira stanje i tijek istrage. Posebno je „rad na obradi ovog dijela materijala težak i opsežan“, jer se dr. Veselica, a i drugi okrivljeni, poziva u obrani „čak napose citirajući prominentne političare i naučnike“.358
69. 7. travnja 1972. Okružno javno tužilaštvo obavještava istražnog sudca da u predmetu protiv dra Marka Veselice dostavlja fotokopiju predavanja koje je Veselica održao u Zadru 12. svibnja 1971. na tribini "Hrvatska jučer i danas".362
70. 7. travnja 1972. Zamjenik Okružnog javnog tužitelja Željko Jovanović obavještava istražni sud da u predmetu protiv dra Marka Veselice dostavlja "Izveštaj o radu Sekretarijata osnovne organizacije SKH Fakulteta ekonomskih nauka u Zagrebu u proteklom periodu", koji govori o neprijateljskoj aktivnosti dra Marka Veselice..363
71. 7. travnja 1972. Zamjenik Okružnog javnog tužitelja Željko Jovanović dostavlja Okružnom sudu u krivičnom predmetu protiv dra Đodana fotokopije izjava pojedinih svjedoka koje su dali na traženje Općinskog komiteta SKH Sinj o istupima dra Šime Đodana i dra Marka Veselice.....364
72. 7. travnja 1972. Zamjenik Okružnog javnog tužitelja Željko Jovanović dostavlja Okružnom sudu "Varaždinske vijesti" u kojima je objavljen intervju dra Marka Veselice 3. i 10. travnja 1971.....365
73. 7. travnja 1972. Zamjenik Okružnog javnog tužitelja Željko Jovanović traži proširenje provođenja istrage protiv dra Marka Veselice. Inkriminira mu izlaganje u poduzeću

- “Dalma” u Splitu u travnju 1971. pod naslovom “Aktuelni problemi stvaranja malohrvatske republičke državnosti u novoj federaciji” u kojem da je rekao da Srbi zauzimaju vlast u svim granama života daleko više nego što ih proporcionalno ima, da vrše dominaciju u Hrvatskoj i omogućuju njeno izrabljivanje.366
74. 10. travnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice, koji objašnjava stavove iz svog članka u HGG br. 11 od 13. listopada 1971. (“Temeljne komponente u izgradnji hrvatske političke i gospodarske strukture”)...uz to mu se inkriminira članak “Izgradnja hrvatske političke i gospodarske strukture” u časopisu “Zoranić” (br. 7-8., svibanj-lipanj 1971).368
75. 10. travnja 1972. Vijeće Vrhovnog suda produžuje pritvor osumnjičenima za mjesec odnosno dva mjeseca.....376
76. 10. travnja 1972. Istražni sudac obavještava osumnjičene da im je pritvor produžen.xx
77. 10. travnja 1972. Vijeće Vrhovnog suda donosi odluku o produženju pritvora za daljnja dva mjeseca protiv dra Marka Veselice, dra Franje Tuđmana, dra Šime Đodana, dra Hrvoja Šošića, Vlade Gotovca i Ante Glibote, te za mjesec dana protiv mr. Joze Ivičevića Bakulića, Zvonimira Komarice, Ante Bačića i Vlatka Pavletića.....377
78. 14. travnja 1972. Zamjenik Okružnog javnog tužitelja mr. Slobodan Tatarac traži proširenje provođenja istrage protiv dra Marka Veselice radi iznesenih stavova u izlaganju pod naslovom “Ekonomska državnost republika” koje je održao 25. siječnja 1971. u Vijećnici u Poreču. Optužuje ga se da je isticao kako je Hrvatska najviše pridonosila u savezni budžet, a najmanje dobivala, da je stvarala devize, koje je najmanje koristila za svoj razvoj; na večeri u hotelu “Neptun” u Poreču govorio da su Srbi zauzeli rukovodeća mjesta u Hrvatskoj i da im nije stalo do razvitka Hrvatske, da je u JNA nacionalna struktura vrlo nepovoljna za Hrvate.380
79. 17. travnja 1972. Nalozi za službena putovanja u “Matici hrvatskoj” dopuna krivične prijave protiv dra Marka Veselice.....383
80. 19. travnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice, koji objašnjava temeljne misli svojega predavanja u Zadru u okviru priredbe “Hrvatska jučer i danas” 12. svibnja 1971. Ističe da je nacionalno pitanje strateško pitanje, bez kojeg se ne može riješiti ni pitanje samoupravljanja. Za svoje tvrdnje citira Kardelja.....384
81. 20. travnja 1972. Zahtjev Zamjenika Okružnog javnog tužitelja mr. Slobodana Tatarca od 20. travnja 1972. za proširenje provođenja istrage protiv dra Marka Veselice jer da je kod ručka u restoranu „Pri dobroj mamac“ nazočne „instruirao o strategiji djelovanja protiv Saveza komunista“396
82. 25. travnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice, koji polazi od stajališta da je Brionski plenum 1966. bio obračun kako s centralističko-birokratskim tendencijama u izgradnji jugoslavenskog privrednog sustava, tako i s

- velikodržavnim unitarističkim snagama. Naročito kritizira jugoslavenske banke u Beogradu i reeksporterske strukture, koje su predstavljale modificirane oblike državno-svojinskih oblika i nejednako su se odnosile prema interesima ostalih republika.397
83. 3. svibnja 1972. Zahtjev mr. Slobodana Tatarca za priširenje provođenja istrage protiv dra Marka Veselice, jer da je neutvrđenog dana, krajem srpnja ili početkom kolovoza 1970. u predavanju "Neki aktualni problemi razvoja Jugoslavije i SRH" u Imotskom izjavio "...ja pozivam poštene Hrvate ako treba ginuti, da ginemo; našu nezavisnost, ako treba i tenkovima moramo braniti; ne treba se bojati ni gradjanskog rata, da bismo došli do odcjepljenja..."403
84. 3. svibnja 1972. Zahtjev zamjenika Okružnog javnog tužitelja mr. Slobodana Tatarca za proširenje provođenja istrage protiv dra Marka Veselice, jer da je neutvrđenog dana u mjesecu studenom 1970. u Drnišu držao predavanje na temu "Gospodarski položaj Hrvatske u Jugoslaviji" i ustvrdio kako je Hrvatska opljačkana. Uz to da je isticao da Jugoslavija mora biti savez republika, a svaka republika bi morala imati svoju vojsku.405
85. 4. svibnja 1972. Zamjenik Okružnog javnog tužitelja dr Mladen Singer podnosi zahtjev za proširenje provođenja istrage protiv osam okrivljenih s drom Markom Veselicom na čelu jer da su htjeli stvoriti masovnu, opozicionu stranku od Matice hrvatske radi prevratničkih ciljeva. Oni su, prema njegovim navodima, tvorili kontrarevolucionarnu grupu u krilu Matice hrvatske koja je trebala stvoriti „masovni pokret“. Izražavali su sumnju u legalno izabrana predstavnička tijela. Optuženi su da su se povezali s emigracijom koja djeluje „sa pozicija ustaške, proustaške ili HSS političke platforme“ što je antidržavni čin. Zato je izvršena kontrola zakonitosti rada Matice hrvatske.406
86. 5. svibnja 1972. Istražni sudac Vladimir Sučević ističe da je kod svih okrivljenih prikupljen obilan materijal koji ih tereti, pa traži da se taj materijal stavi na raspolaganje okrivljenima u svrhu obrane. Ujedno moli Vrhovni sud da nakon uvida u spis donese svoju konačnu odluku.413
87. 11. svibnja 1972. Okružni sud dopušta supruzi dra Marka Veselice Boženi da mu svaki dan donosi ručak.....414
88. 12. svibnja 1972. Istražni sudac mr. Zlatko Marković odlučuje da se liječnicima koji su liječili okrivljene, isplati nagrada za učinjeni posao.415
89. 16. svibnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. On kritizira stvaranje reeksportetskih struktura u Beogradu, koje su po njegovom mišljenju negacija samoupravnih društveno-ekonomskih odnosa i ujedno znače stvaranje umjetnih centara moći u centru federacije na štetu republika. Općenito kritizira birokratsko centralističke i unitarističke koncepcije o ustrojstvu Jugoslavije, u čemu se poziva na Kardelja. Naročito protiv teza o stvaranju jedne, jugoslavenske nacije.417
90. 18. svibnja 1972. Zahtjev zamjenika Okružnoga javnog tužitelja mr. Slobodana Tatarca za proširenje provođenja istrage protiv dra Marka Veselice jer je na organiziranoj

- marendi na jezeru HE Peruča utjecao da se na području Sinja stvori ogranak MH kao stranke suprotstavljene Savezu komunista.424
91. 18. svibnja 1972. Zahtjev zamjenika Okružnoga javnog tužitelja mr. Slobodana Tatarca za proširenje provođenja istrage protiv dra Marka Veselice pod sumnjom da je sredinom travnja 1971. u prostorijama nakladnog zavoda „Marko Marulić“ u Splitu na okrugom stolu s temom „Autonomaštvo jučer – unitarizam danas“ „izložio strategiju djelovanja tzv. masovnog pokreta na planu obaranja postojećeg društveno-političkog uređenja u SR Hrvatskoj i svrgavanja njegovih predstavnika u svim segmentima društva“.426
92. 23. svibnja 1972. Zapisnik o ispitivanju okrivljenog dra Marka Veselice 23. svibnja 1972. On odgovara na optužbe da je u restoranu “Pri dobroj mamići” rekao da će smijeniti sve nepoćudne direktore. Ističe da je o kadrovima govorio samo u smislu općih postavki. Ne pozna Ivicu Pešuna, vlasnika restorana “Pri dobroj mamići”, i glavnog svjedoka za inkriminirane riječi.430
93. 23. svibnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. U obrani istog dana dr. Veselica iznosi stavove o novom hrvatskom Ustavu vezanom za diskusiju oko amandmana. Velik dio svojeg izlaganja na IV proširenoj sjednici Gradske konferencije SKH Zagreb posvetio je izgardnji hrvatske gospodarske strukture i nitko nije imao primjedbe iako su bili nazočni i eminentni članovi SK.. U objašnjavanju ustavnih promjena i uloge republike u tome poziva se na Kardelja. Na kraju objašnjava stav o odnosu razvijenih i nerazvijenih republika te o odnosu Hrvata i Srba u Hrvatskoj, koja nije federativna republika. Koncept “naoružanog naroda” je koncept s kojim je on suglasan.432
94. 30. svibnja 1972. Istražni sudac mr. Zlatko Marković traži od Sekretarijata javne sigurnosti izvod iz kaznene evidencije za osam osumnjičenih: dr. Marko Veselica, dr. Franjo Tuđman, dr. Šime Đodan, Vlado Gotovac, dr. Šošić Hrvoje, mr. Jozo Ivičević-Bakulić, Zvonimir Komarica i Vlatko Pavletić.....444
95. 30. svibnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. Na ovom ročištu dr. Veselica objašnjava svoje stavove iz proširenog zahtjeva za provođenje istrage i na pitanje o otvorenosti Hrvatske za radnike iz drugih republika. Ističe da tome treba pažljivo prići jer Hrvatska ima najveću emigraciju i vrlo nizak natalitet. Zatim o pravu svakog naroda na svoj jezik, te problem prisvajanja hrvatske kulturne baštine (npr. dubrovačke), kao i doprinos Hrvata u NOB. Ističe svoje nastojanje da se onemogući rad reeksportetskih struktura koje štetno djeluju na hrvatsku privredu, a predstavljaju krupni kapital koji nije formiran na ekonomskim kriterijima. Ističe veliko značenje X sjednice SKH, pa pojam “preporod” povezuje s njim... . Objasnjava inkriminirani govor od 1. travnja 1971. na sveučilišnoj konferenciji SK. Bili su i eminentni članovi CK SKH i nitko mu nije ništa spočitnuo, kao ni u javnosti... Odgovara na inkriminacije iz govora u Valpovu 30. svibnja 1971. negira da je želio da se MH pretvori u političku stranku... Odbacuje izvješće nepoznatog autora o njegovom radu u SK Ekonomskog fakulteta od 25. veljače 1972. Odbacuje također inkriminacije iz govora pred devet ljudi u “Dalmi”, jer nisu snimljeni govori.....445

96. 1. lipnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. Ovdje dr. Veselica ističe da je bio na popisu predavača koji je stvoren u okviru Republike da govore o ustavnim amandmanima, te su su ga na mnoge strane u tom svojstvu zvali da drži predavanja. Za to mu je plaćen putni trošak i dnevnica, honorar nije uzimao, ili vrlo rijetko eventualni simbolični doprinos... Nikada nije spominjao građanski rat i tenkove koje mu stavlja u usta svjedok Nikola Vlaičić.458
97. 2. lipnja 1972. Josip Lojna, načelnik „Sektora za suzbijanje kriminaliteta“ podnosi „poseban izvještaj“ kao dopunu krivične prijave protiv dra Marka Veselice zbog nastupa na osnivačkoj skupštini Matice hrvatske u Trogiru.463
98. 5. lipnja 1972. Zamjenik Okružnog javnog tužitelja mr. Slobodan Tatarac podnosi zahtjev za proširenje provođenja istrage protiv dra Marka Veselice ističući njegov nastup na osnivačkoj skupštini Matice hrvatske u Trogiru na kojem da je tvrdio da je položaj Hrvatske u Jugoslaviji neodrživ. Isto tako mu se inkriminira predavanje 13. travnja 1971. u Društvenom domu u Bjelovaru, predavanje na osnivačkoj skupštini Matice hrvatske u Zaprešiću 27. svibnja 1971.; zatim govor 4. travnja 1971. na zboru studenata u Zagrebu, koji da je organiziran s ciljem da se zbaci legalno studentsko rukovodstvo... Okrivljen je da je u Kutjevu 19. veljače 1971. tvrdio da je Hrvatska u okviru Jugoslavije nemoguća i da je Srbe optuživao što je Hrvatska opljačkana.....465
99. 6. lipnja 1972. Istražni sudac mr. Zlatko Marković podnosi sudu prijedlog da se svim osumnjičenima produži pritvor za novih mjesec dana, do 11. srpnja 1972., jer da zbog opsežnosti materijala istražni sudci nisu u stanju provesti istragu.....470
100. 6. lipnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. Na ročištu je dr. Veselica objašnjavao otužbu s obzirom na okrugli stol održan u Nakladnom zavodu “Marko Marulić” u Splitu sredinom travnja 1971. na temu “Unitarizam – recidiva autonomastva”... . Uz ovo osumnjičenom se predočavaju iskazi svjedoka sa sastanka 17. travnja 1971. u Planinskom domu HE “Peruča”.477
101. 8. lipnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenoga dra Marka Veselice. Na ročištu je dr. Veselica govorio o pokretanju inicijative da se u Sinju stvori ogranak Matice hrvatske.483
102. 9. lipnja 1972. Istražni sudac Vladimir Sučević dostavlja Sekretarijatu javne sigurnost “Sektoru za suzbijanje kriminaliteta” pozive za određene svjedoke.....485
103. 9. lipnja 1972. Rješenjem Vrhovnog suda okrivljenima produžen pritvor zaključno do 11. srpnja 1972.....486
104. 9. lipnja 1972. Rješenje Vrhovnog suda o produženju pritvora osumnjičenima jer da se „radi o veoma opširnoj kriminalnoj djelatnosti okrivljenih“.487
105. 9. lipnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. Dr. Veselica govori o svom radu u Matici hrvatskoj koji mu se inkriminira. Ne želi se izjašnjavati o “Izvještaju o kontroli zakonitosti rada Matice hrvatske” jer je to mišljenje grupe

službenika SUP-a koja je vršila kontrolu zakonitosti rada MH a ne dokazni materijal... On je protiv jugoslavenstva kao oblika negacije nacionalnog identiteta pojedinih naroda, a ne jugoslavenske zajednice naroda i narodnosti.	489
106. 11. lipnja 1972. Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog dra Marka Veselice. On traži da može proučiti građu vezanu za svoj rad u Matici hrvatskoj, te da obranu iznese na idućem ročištu.	495
107. 10. srpnja 1972. Okružni javni tužitelj Bogumil Zuccon podnosi optužnicu Okružnom sudu u Zagrebu protiv dra Marka Veselice, dra Šime Đodana, mr. Joze Ivičevića Bakulića i Zvonimira Komarice, te predlaže da se pred tim sudom održi glavna rasprava. Dr. Veselica je bio prvooptuženi u toj grupi.	497
108. 11. srpnja 1972. Uručenje optužnice dru Marku Veselici.	549
109. 12. srpnja 1972. Rješenje Vijeća Okružnog suda o produženju pritvora okrivljenima dru Marku Veselici, dru Šimi Đodanu, mr. Jozi Ivičeviću-Bakuliću i Zvonimiru Komarici.	550
Pogovor	553
Summary.....	561
Kratice.....	570
Mjesno kazalo.....	571
Imensko kazalo	577